ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 26.6.2024
COM(2024) 264 final

ANNEX

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

της

πρότασης για ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της σύμβασης-πλαισίου του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου

Κείμενο της σύμβασης-πλαισίου του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου

Προοίμιο

Τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και οι λοιποί υπογράφοντες την παρούσα σύμβαση,

Εκτιμώντας ότι στόχος του Συμβουλίου της Ευρώπης είναι η επίτευξη μεγαλύτερης ενότητας μεταξύ των μελών του, με βάση ιδίως τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου,

Αναγνωρίζοντας την αξία της προώθησης της συνεργασίας μεταξύ των μερών της παρούσας σύμβασης και της επέκτασης της συνεργασίας αυτής σε άλλα κράτη που έχουν τις ίδιες αξίες,

Έχοντας επίγνωση των επιταχυνόμενων εξελίξεων στην επιστήμη και την τεχνολογία και των ριζικών αλλαγών που επιφέρουν οι δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης, οι οποίες έχουν τη δυνατότητα να προωθήσουν την ανθρώπινη ευημερία, καθώς και την ατομική και κοινωνική ευημερία, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την ισότητα των φύλων και την ενδυνάμωση όλων των γυναικών και των κοριτσιών, καθώς και άλλους σημαντικούς στόχους και συμφέροντα, μέσω της ενίσχυσης της προόδου και της καινοτομίας,

Αναγνωρίζοντας ότι οι δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης μπορούν να προσφέρουν πρωτοφανείς ευκαιρίες για την προστασία και την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου,

Εκφράζοντας την ανησυχία τους για το γεγονός ότι ορισμένες δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης μπορεί να υπονομεύσουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και την ατομική αυτονομία, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου,

Εκφράζοντας την ανησυχία τους για τους κινδύνους διακρίσεων σε ψηφιακά πλαίσια, ιδίως σε συστήματα τεχνητής νοημοσύνης, και τις πιθανές επιπτώσεις τους στη δημιουργία ή την επιδείνωση των ανισοτήτων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που βιώνουν γυναίκες και άτομα που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση, όσον αφορά την άσκηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους και την πλήρη, ισότιμη και ουσιαστική συμμετοχή τους σε οικονομικά, κοινωνικά, πολιτιστικά και πολιτικά δρώμενα,

Εκφράζοντας την ανησυχία τους για την κατάχρηση των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης και την εναντίωση στη χρήση των εν λόγω συστημάτων για κατασταλτικούς σκοπούς κατά παράβαση του διεθνούς δικαίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα, μεταξύ άλλων μέσω αυθαίρετων ή παράνομων πρακτικών παρακολούθησης και λογοκρισίας που διαβρώνουν την ιδιωτική ζωή και την ατομική αυτονομία,

Έχοντας επίγνωση του γεγονότος ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα, η δημοκρατία και το κράτος δικαίου είναι εγγενώς αλληλένδετα,

Πεπεισμένοι για την ανάγκη να θεσπιστεί, κατά προτεραιότητα, ένα παγκοσμίως εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο που θα καθορίζει κοινές γενικές αρχές και κανόνες που θα διέπουν τις δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης, το οποίο θα διαφυλάσσει αποτελεσματικά τις κοινές αξίες και θα αξιοποιεί τα οφέλη της τεχνητής νοημοσύνης με σκοπό την προώθηση αυτών των αξιών κατά τρόπο που να ευνοεί την υπεύθυνη καινοτομία,

Αναγνωρίζοντας την ανάγκη προώθησης του ψηφιακού γραμματισμού, της γνώσης και της εμπιστοσύνης στον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, τη χρήση και τον παροπλισμό των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης,

Αναγνωρίζοντας τον χαρακτήρα πλαισίου της παρούσας σύμβασης, η οποία μπορεί να συμπληρωθεί με περαιτέρω πράξεις προς αντιμετώπιση ειδικών ζητημάτων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης,

Υπογραμμίζοντας ότι η παρούσα σύμβαση αποσκοπεί στην αντιμετώπιση συγκεκριμένων προκλήσεων που ανακύπτουν καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης και στην ενθάρρυνση της εξέτασης των ευρύτερων κινδύνων και επιπτώσεων που σχετίζονται με τις τεχνολογίες αυτές, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος, καθώς και κοινωνικοοικονομικών πτυχών, όπως η απασχόληση και η εργασία,

Σημειώνοντας τις σχετικές προσπάθειες για την προώθηση της διεθνούς κατανόησης και συνεργασίας σε θέματα τεχνητής νοημοσύνης από άλλους διεθνείς και υπερεθνικούς οργανισμούς και φόρουμ,

Έχοντας υπόψη τις ισχύουσες διεθνείς πράξεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του 1948, η Σύμβαση του 1950 για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (Σειρά ευρωπαϊκών συνθηκών ETS αριθ. 5), το Διεθνές Σύμφωνο του 1966 για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, το Διεθνές Σύμφωνο του 1966 για τα οικονομικά, κοινωνικά και μορφωτικά δικαιώματα, ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης του 1961 (Σειρά ευρωπαϊκών συνθηκών ETS αριθ. 35), καθώς και τα αντίστοιχα πρωτόκολλά τους, και ο Αναθεωρημένος Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης του 1996 (Σειρά ευρωπαϊκών συνθηκών ETS αριθ. 163),

Έχοντας επίσης υπόψη τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1989 για τα δικαιώματα του παιδιού και τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 2006 για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία,

Έχοντας επίσης υπόψη τα δικαιώματα ιδιωτικής ζωής των φυσικών προσώπων και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως ισχύουν και παρέχονται, για παράδειγμα, από τη Σύμβαση του 1981 για την προστασία του ατόμου από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα (Σειρά ευρωπαϊκών συνθηκών ETS αριθ. 108) και τα πρωτόκολλά της,

Επιβεβαιώνοντας τη δέσμευση των μερών για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου και την προώθηση της αξιοπιστίας των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης μέσω της παρούσας σύμβασης,

Συμφώνησαν τα ακόλουθα:

Κεφάλαιο I — Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1 — Αντικείμενο και σκοπός

1) Σκοπός των διατάξεων της παρούσας σύμβασης είναι να διασφαλιστεί ότι οι δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής συστημάτων ΤΝ συνάδουν πλήρως με τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου.

2) Κάθε μέρος θεσπίζει ή διατηρεί κατάλληλα νομοθετικά, διοικητικά ή άλλα μέτρα για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας σύμβασης. Τα μέτρα αυτά διαβαθμίζονται και διαφοροποιούνται στον βαθμό που είναι αναγκαίος βάσει της

σοβαρότητας και της πιθανότητας εμφάνισης δυσμενών επιπτώσεων στα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει ειδικά ή οριζόντια μέτρα που εφαρμόζονται ανεξάρτητα από το είδος της τεχνολογίας που χρησιμοποιείται.

3) Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεών της από τα μέρη, η παρούσα σύμβαση θεσπίζει μηχανισμό παρακολούθησης και προβλέπει διεθνή συνεργασία.

Άρθρο 2 — Ορισμός των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης

Για τους σκοπούς της παρούσας σύμβασης, ως «σύστημα τεχνητής νοημοσύνης» νοείται ένα μηχανικό σύστημα το οποίο, για ρητούς ή σιωπηρούς στόχους, συνάγει, από τα στοιχεία εισόδου που λαμβάνει, πώς να παράγει στοιχεία εξόδου, όπως προβλέψεις, περιεχόμενο, συστάσεις ή αποφάσεις που μπορούν να επηρεάσουν υλικά ή εικονικά περιβάλλοντα. Τα διάφορα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης διαφέρουν ως προς τα επίπεδα αυτονομίας και προσαρμοστικότητάς τους μετά την εφαρμογή τους.

Άρθρο 3 — Πεδίο εφαρμογής

1) Το πεδίο εφαρμογής της παρούσας σύμβασης καλύπτει τις δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης που έχουν τη δυνατότητα να θίξουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου ως εξής:

   α) Κάθε μέρος εφαρμόζει την παρούσα σύμβαση στις δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης που αναλαμβάνονται από δημόσιες αρχές ή ιδιωτικούς φορείς που ενεργούν για λογαριασμό τους.

   β) Κάθε μέρος αντιμετωπίζει τους κινδύνους και τις επιπτώσεις που προκύπτουν από δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης από ιδιωτικούς φορείς, στον βαθμό που δεν καλύπτονται από το στοιχείο α), κατά τρόπο που συνάδει με το αντικείμενο και τον σκοπό της παρούσας σύμβασης.

   Κάθε μέρος προσδιορίζει σε δήλωση που υποβάλλεται στον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης κατά τη στιγμή της υπογραφής ή κατά την κατάθεση της πράξης κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, τον τρόπο με τον οποίο προτίθεται να εφαρμόσει την υποχρέωση αυτή, είτε εφαρμόζοντας τις αρχές και τις υποχρεώσεις που ορίζονται στα κεφάλαια II έως VI της παρούσας σύμβασης στις δραστηριότητες ιδιωτικών φορέων, είτε λαμβάνοντας άλλα κατάλληλα μέτρα για την εκπλήρωση της υποχρέωσης που ορίζεται στο παρόν εδάφιο. Τα μέρη μπορούν, ανά πάσα στιγμή και με τον ίδιο τρόπο, να τροποποιήσουν τις δηλώσεις τους.

   Κατά την εφαρμογή της υποχρέωσης του παρόντος εδαφίου, κανένα μέρος δεν μπορεί να παρεκκλίνει από τις διεθνείς υποχρεώσεις που έχει αναλάβει για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου ή να περιορίζει την εφαρμογή τους.

2) Κανένα μέρος δεν υποχρεούται να εφαρμόζει την παρούσα σύμβαση σε δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης που σχετίζονται με την προστασία των συμφερόντων εθνικής του ασφάλειας, με την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω δραστηριότητες διεξάγονται κατά τρόπο που συνάδει με το εφαρμοστέο διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων που

απορρέουν από το διεθνές δίκαιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα, και με σεβασμό των δημοκρατικών θεσμών και διαδικασιών του.

3) Με την επιφύλαξη του άρθρου 13 και του άρθρου 25 παράγραφος 2, η παρούσα σύμβαση δεν εφαρμόζεται σε δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης σχετικά με συστήματα τεχνητής νοημοσύνης που δεν έχουν ακόμη διατεθεί προς χρήση, εκτός εάν οι δοκιμές ή παρόμοιες δραστηριότητες πραγματοποιούνται κατά τρόπον ώστε να μπορούν να θίξουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου.

4) Θέματα εθνικής άμυνας δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας σύμβασης.

Κεφάλαιο II Γενικές υποχρεώσεις

Άρθρο 4 — Προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Κάθε μέρος θεσπίζει ή διατηρεί μέτρα ώστε να διασφαλίσει ότι οι δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης συνάδουν με τις υποχρεώσεις προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως κατοχυρώνονται στο εφαρμοστέο διεθνές δίκαιο και στο οικείο εσωτερικό δίκαιο.

Άρθρο 5 — Ακεραιότητα των δημοκρατικών διαδικασιών και σεβασμός του κράτους δικαίου

1) Κάθε μέρος θεσπίζει ή διατηρεί μέτρα που επιδιώκουν να διασφαλίσουν ότι τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης δεν χρησιμοποιούνται για την υπονόμευση της ακεραιότητας, της ανεξαρτησίας και της αποτελεσματικότητας των δημοκρατικών θεσμών και διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένων της αρχής της διάκρισης των εξουσιών, του σεβασμού της ανεξαρτησίας του δικαστικού συστήματος και της πρόσβασης στη δικαιοσύνη.

2) Κάθε μέρος θεσπίζει ή διατηρεί μέτρα που αποσκοπούν στην προστασία των δημοκρατικών διαδικασιών του στο πλαίσιο δραστηριοτήτων εντός του κύκλου ζωής συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης, συμπεριλαμβανομένης της δίκαιης πρόσβασης και συμμετοχής των ατόμων στον δημόσιο διάλογο, καθώς και της ικανότητάς τους να διαμορφώνουν ελεύθερα γνώμες.

Κεφάλαιο III — Αρχές που σχετίζονται με δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης

Άρθρο 6 — Γενική προσέγγιση

Το παρόν κεφάλαιο καθορίζει τις γενικές κοινές αρχές που εφαρμόζει κάθε μέρος όσον αφορά τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης κατά τρόπο κατάλληλο για το οικείο εσωτερικό νομικό σύστημα και για τις άλλες υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρούσα σύμβαση.

Άρθρο 7 — Ανθρώπινη αξιοπρέπεια και ατομική αυτονομία

Κάθε μέρος θεσπίζει ή διατηρεί μέτρα για τον σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και της ατομικής αυτονομίας σε σχέση με δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης.

Άρθρο 8 — Διαφάνεια και εποπτεία

Κάθε μέρος θεσπίζει ή διατηρεί μέτρα ώστε να διασφαλίσει ότι εφαρμόζονται επαρκείς απαιτήσεις διαφάνειας και εποπτείας, προσαρμοσμένες στα ειδικά πλαίσια και τους κινδύνους, όσον αφορά τις δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης, μεταξύ άλλων όσον αφορά την ταυτοποίηση περιεχομένου που παράγεται από συστήματα τεχνητής νοημοσύνης.

Άρθρο 9 — Λογοδοσία και ευθύνη

Κάθε μέρος θεσπίζει ή διατηρεί μέτρα για τη διασφάλιση της λογοδοσίας και της ευθύνης για τις δυσμενείς επιπτώσεις στα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου οι οποίες είναι αποτέλεσμα δραστηριοτήτων εντός του κύκλου ζωής συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης.

Άρθρο 10 — Ισότητα και απαγόρευση των διακρίσεων

1) Κάθε μέρος θεσπίζει ή διατηρεί μέτρα με σκοπό να διασφαλίσει ότι οι δραστηριότητες στο πλαίσιο του κύκλου ζωής συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης σέβονται την ισότητα, συμπεριλαμβανομένης της ισότητας των φύλων, και την απαγόρευση των διακρίσεων, όπως προβλέπεται στο εφαρμοστέο διεθνές και εσωτερικό δίκαιο.

2) Κάθε μέρος αναλαμβάνει την υποχρέωση να θεσπίζει ή να διατηρεί μέτρα που αποσκοπούν στην εξάλειψη των ανισοτήτων προς επίτευξη δίκαιων, θεμιτών και ισότιμων αποτελεσμάτων, σύμφωνα με τις ισχύουσες εσωτερικές και διεθνείς υποχρεώσεις που υπέχει στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, σε σχέση με δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης.

Άρθρο 11 — Προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Κάθε μέρος θεσπίζει ή διατηρεί μέτρα ώστε να διασφαλίσει ότι, όσον αφορά τις δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης:

α) προστατεύονται τα δικαιώματα των ατόμων στην ιδιωτική ζωή και τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τους, μεταξύ άλλων μέσω των εφαρμοστέων εσωτερικών και διεθνών νόμων, προτύπων και πλαισίων· και

β) έχουν θεσπιστεί αποτελεσματικές εγγυήσεις και διασφαλίσεις για τα φυσικά πρόσωπα, σύμφωνα με τις ισχύουσες εσωτερικές και διεθνείς νομικές υποχρεώσεις.

Άρθρο 12 — Αξιοπιστία

Κάθε μέρος λαμβάνει, κατά περίπτωση, μέτρα για την προώθηση της αξιοπιστίας των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης και της εμπιστοσύνης στα αποτελέσματά τους, τα οποία θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν απαιτήσεις σχετικά με την επαρκή ποιότητα και ασφάλεια καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης.

Άρθρο 13 — Ασφαλής καινοτομία

Με σκοπό την προώθηση της καινοτομίας και την αποφυγή δυσμενών επιπτώσεων στα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου, κάθε μέρος καλείται να καταστήσει δυνατή, κατά περίπτωση, τη δημιουργία ελεγχόμενων περιβαλλόντων για την

ανάπτυξη, τον πειραματισμό και τη δοκιμή συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης υπό την εποπτεία των αρμόδιων αρχών του.

Κεφάλαιο IV — Μέσα έννομης προστασίας

Άρθρο 14 — Μέσα έννομης προστασίας

1) Κάθε μέρος, στον βαθμό που οι διεθνείς υποχρεώσεις του επιτάσσουν την ύπαρξη μέσων έννομης προστασίας συμβατών με το οικείο εσωτερικό νομικό σύστημα, θεσπίζει ή διατηρεί μέτρα ώστε να διασφαλίσει τη διαθεσιμότητα προσβάσιμων και αποτελεσματικών μέσων έννομης προστασίας για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων οι οποίες είναι αποτέλεσμα δραστηριοτήτων εντός του κύκλου ζωής συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης.

2) Με σκοπό την υποστήριξη της παραγράφου 1 ανωτέρω, κάθε μέρος θεσπίζει ή διατηρεί μέτρα που περιλαμβάνουν:

   α) μέτρα που διασφαλίζουν ότι οι σχετικές πληροφορίες όσον αφορά τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης που έχουν τη δυνατότητα να επηρεάσουν σημαντικά τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη σχετική χρήση τους τεκμηριώνονται, παρέχονται σε φορείς εξουσιοδοτημένους να έχουν πρόσβαση στις εν λόγω πληροφορίες και, κατά περίπτωση και εφόσον ενδείκνυται, διατίθενται ή κοινοποιούνται στα θιγόμενα πρόσωπα·

   β) μέτρα που διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες που αναφέρονται στο στοιχείο α) επαρκούν ώστε τα θιγόμενα πρόσωπα να μπορούν να προσβάλουν την απόφαση ή τις αποφάσεις που λαμβάνονται με χρήση του συστήματος ή βασίζονται ουσιωδώς στη χρήση του συστήματος και, κατά περίπτωση και εφόσον ενδείκνυται, να μπορούν να αμφισβητήσουν την ίδια τη χρήση του συστήματος· και

   γ) την ουσιαστική δυνατότητα για τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα να υποβάλουν καταγγελία στις αρμόδιες αρχές.

Άρθρο 15 — Διαδικαστικές διασφαλίσεις

1) Κάθε μέρος διασφαλίζει ότι, όταν ένα σύστημα τεχνητής νοημοσύνης επηρεάζει σημαντικά την άσκηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τα θιγόμενα πρόσωπα έχουν στη διάθεσή τους ουσιαστικές διαδικαστικές εγγυήσεις, διασφαλίσεις και δικαιώματα, σύμφωνα με το εφαρμοστέο διεθνές και εσωτερικό δίκαιο.

2) Κάθε μέρος επιδιώκει να διασφαλίσει ότι, ανάλογα με το πλαίσιο, τα πρόσωπα που αλληλεπιδρούν με συστήματα τεχνητής νοημοσύνης ενημερώνονται ότι αλληλεπιδρούν με τέτοια συστήματα και όχι με άνθρωπο.

Κεφάλαιο V — Εκτίμηση και μετριασμός των κινδύνων και των δυσμενών επιπτώσεων

Άρθρο 16 — Πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων και επιπτώσεων

1) Κάθε μέρος, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές που ορίζονται στο κεφάλαιο III, θεσπίζει ή διατηρεί μέτρα για τον προσδιορισμό, την εκτίμηση, την πρόληψη και τον μετριασμό των κινδύνων που ενέχουν τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης, με γνώμονα τις πραγματικές και τις δυνητικές επιπτώσεις στα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου.

2) Τα μέτρα αυτά διαβαθμίζονται και διαφοροποιούνται, ανάλογα με την περίπτωση, και:

α) λαμβάνουν δεόντως υπόψη το πλαίσιο και την προβλεπόμενη χρήση των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης, ιδίως όσον αφορά τους κινδύνους για τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου·

β) λαμβάνουν δεόντως υπόψη τη σοβαρότητα και την πιθανότητα των δυνητικών επιπτώσεων·

γ) εξετάζουν, κατά περίπτωση, τις απόψεις των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών, ιδίως των προσώπων των οποίων τα δικαιώματα μπορεί να επηρεαστούν·

δ) εφαρμόζονται επαναληπτικά καθ' όλη τη διάρκεια των δραστηριοτήτων εντός του κύκλου ζωής του συστήματος τεχνητής νοημοσύνης·

ε) περιλαμβάνουν την παρακολούθηση των κινδύνων και των δυσμενών επιπτώσεων στα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου·

στ) περιλαμβάνουν τεκμηρίωση των κινδύνων, των πραγματικών και των δυνητικών επιπτώσεων και της προσέγγισης διαχείρισης κινδύνου· και

ζ) απαιτούν, κατά περίπτωση, τη διεξαγωγή δοκιμών σε συστήματα τεχνητής νοημοσύνης προτού αυτά διατεθούν προς πρώτη χρήση και όποτε τροποποιούνται σημαντικά.

3) Κάθε μέρος θεσπίζει ή διατηρεί μέτρα που επιδιώκουν να διασφαλίσουν ότι οι δυσμενείς επιπτώσεις των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης στα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου αντιμετωπίζονται επαρκώς. Οι εν λόγω δυσμενείς επιπτώσεις και τα μέτρα για την αντιμετώπισή τους θα πρέπει να τεκμηριώνονται και να συνυπολογίζονται στα σχετικά μέτρα διαχείρισης κινδύνου που περιγράφονται στην παράγραφο 2.

4) Κάθε μέρος αξιολογεί την ανάγκη αναστολής ή απαγόρευσης ή άλλων κατάλληλων μέτρων όσον αφορά ορισμένες χρήσεις των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης, όταν θεωρεί τις χρήσεις αυτές ασύμβατες με τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τη λειτουργία της δημοκρατίας ή το κράτος δικαίου.

Κεφάλαιο VI — Εφαρμογή της σύμβασης

Άρθρο 17 — Απαγόρευση των διακρίσεων

Η εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας σύμβασης από τα μέρη εξασφαλίζεται χωρίς διακρίσεις για οποιονδήποτε λόγο, σύμφωνα με τις οικείες διεθνείς υποχρεώσεις στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Άρθρο 18 — Δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και των παιδιών

Κάθε μέρος, σύμφωνα με το οικείο εσωτερικό δίκαιο και τις εφαρμοστέες διεθνείς υποχρεώσεις του, λαμβάνει δεόντως υπόψη τυχόν ειδικές ανάγκες και τρωτά σημεία σε σχέση με τον σεβασμό των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία και των παιδιών.

Άρθρο 19 — Δημόσια διαβούλευση

Κάθε μέρος επιδιώκει να διασφαλίσει ότι τα σημαντικά ζητήματα που ανακύπτουν σε σχέση με τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης λαμβάνονται δεόντως υπόψη, κατά περίπτωση, μέσω

δημόσιας συζήτησης και πολυμερούς διαβούλευσης υπό το πρίσμα των κοινωνικών, οικονομικών, νομικών, δεοντολογικών, περιβαλλοντικών και άλλων σχετικών επιπτώσεων.

Άρθρο 20 — Ψηφιακός γραμματισμός και ψηφιακές δεξιότητες

Κάθε μέρος ενθαρρύνει και προωθεί επαρκή ψηφιακό γραμματισμό και ψηφιακές δεξιότητες για όλα τα τμήματα του πληθυσμού, συμπεριλαμβανομένων ειδικών δεξιοτήτων για όσους είναι υπεύθυνοι για τον εντοπισμό, την εκτίμηση, την πρόληψη και τον μετριασμό των κινδύνων που ενέχουν τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης.

Άρθρο 21 — Διασφάλιση των υφιστάμενων ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Καμία διάταξη της παρούσας σύμβασης δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι περιορίζει, παρεκκλίνει από ή επηρεάζει με άλλον τρόπο τα ανθρώπινα δικαιώματα ή άλλα συναφή νομικά δικαιώματα και υποχρεώσεις που μπορεί να διασφαλίζονται από τη σχετική νομοθεσία ενός μέρους ή από οποιαδήποτε άλλη σχετική διεθνή συμφωνία στην οποία είναι συμβαλλόμενο μέρος.

Άρθρο 22 — Ευρύτερη προστασία

Καμία από τις διατάξεις της παρούσας σύμβασης δεν ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι περιορίζει ή επηρεάζει με άλλον τρόπο τη δυνατότητα ενός μέρους να χορηγεί ευρύτερο μέτρο προστασίας από εκείνο που ορίζεται στην παρούσα σύμβαση.

Κεφάλαιο VII — Μηχανισμός παρακολούθησης και συνεργασία

Άρθρο 23 — Διάσκεψη των μερών

1) Η διάσκεψη των μερών απαρτίζεται από εκπροσώπους των μερών της παρούσας σύμβασης.

2) Τα μέρη διενεργούν τακτικές διαβουλεύσεις με στόχο:

α. τη διευκόλυνση της αποτελεσματικής εφαρμογής και εκτέλεσης της παρούσας σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του εντοπισμού τυχόν προβλημάτων και των συνεπειών τυχόν επιφυλάξεων που διατυπώνονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 34 παράγραφος 1 ή οποιασδήποτε δήλωσης που διατυπώνεται δυνάμει της παρούσας σύμβασης·

β. την εξέταση του ενδεχόμενου συμπλήρωσης ή τροποποίησης της παρούσας σύμβασης·

γ. την εξέταση θεμάτων και τη διατύπωση ειδικών συστάσεων σχετικά με την ερμηνεία και την εφαρμογή της παρούσας σύμβασης·

δ. τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με σημαντικές νομικές, πολιτικές ή τεχνολογικές εξελίξεις που παρουσιάζουν ενδιαφέρον, μεταξύ άλλων για την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 25, όσον αφορά την εφαρμογή της παρούσας σύμβασης·

ε. τη διευκόλυνση, όπου απαιτείται, της φιλικής διευθέτησης διαφορών που σχετίζονται με την εφαρμογή της παρούσας σύμβασης· και

στ. τη διευκόλυνση της συνεργασίας με τα ενδιαφερόμενα μέρη όσον αφορά τις σχετικές πτυχές της εφαρμογής της παρούσας σύμβασης, μεταξύ άλλων μέσω δημόσιων ακροάσεων, κατά περίπτωση.

3) Η διάσκεψη των μερών συγκαλείται από τον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, όποτε το κρίνει αναγκαίο και, σε κάθε περίπτωση, όταν η πλειονότητα των μερών ή της Επιτροπής Υπουργών ζητήσει τη σύγκλησή της.

4) Η διάσκεψη των μερών θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό της με συναίνεση εντός δώδεκα μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας σύμβασης.

5) Τα μέρη επικουρούνται από τη Γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρώπης κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους δυνάμει του παρόντος άρθρου.

6) Η διάσκεψη των μερών μπορεί να προτείνει στην Επιτροπή Υπουργών κατάλληλους τρόπους για την αξιοποίηση σχετικής εμπειρογνωσίας προς υποστήριξη της αποτελεσματικής εφαρμογής της παρούσας σύμβασης.

7) Κάθε μέρος που δεν είναι μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης συνεισφέρει στη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της διάσκεψης των μερών. Η συνεισφορά κράτους που δεν είναι μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης καθορίζεται από κοινού από την Επιτροπή Υπουργών και το εν λόγω κράτος.

8) Η διάσκεψη των μερών μπορεί να αποφασίσει να περιορίσει τη συμμετοχή στις εργασίες της μέρους που έχει παύσει να είναι μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης σύμφωνα με το άρθρο 8 του καταστατικού του Συμβουλίου της Ευρώπης (Σειρά ευρωπαϊκών συνθηκών ETS αριθ. 1) για σοβαρή παραβίαση του άρθρου 3 του καταστατικού. Ομοίως, μπορούν να ληφθούν μέτρα έναντι οποιουδήποτε μέρους που δεν είναι κράτος μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης με απόφαση της Επιτροπής Υπουργών να διακόψει τις σχέσεις του με το εν λόγω κράτος για λόγους παρόμοιους με εκείνους που αναφέρονται στο άρθρο 3 του καταστατικού.

Άρθρο 24 — Υποχρέωση υποβολής εκθέσεων

1) Κάθε μέρος υποβάλλει έκθεση στη διάσκεψη των μερών εντός των δύο πρώτων ετών από τη στιγμή που καθίσταται συμβαλλόμενο μέρος και, στη συνέχεια, ανά τακτά χρονικά διαστήματα, στην οποία παραθέτει λεπτομέρειες σχετικά με τις δραστηριότητες που έχουν αναληφθεί για την εφαρμογή του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β).

2) Η διάσκεψη των μερών καθορίζει τη μορφή και τη διαδικασία της έκθεσης σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό της.

Άρθρο 25 — Διεθνής συνεργασία

1) Τα μέρη συνεργάζονται για την επίτευξη του σκοπού της παρούσας σύμβασης. Τα μέρη ενθαρρύνονται περαιτέρω, κατά περίπτωση, να παρέχουν συνδρομή σε κράτη που δεν είναι συμβαλλόμενα μέρη της παρούσας σύμβασης ώστε αυτά να ενεργούν σύμφωνα με τους όρους της παρούσας σύμβασης και να καταστούν συμβαλλόμενα μέρη της.

2) Τα μέρη ανταλλάσσουν, κατά περίπτωση, σχετικές και χρήσιμες πληροφορίες μεταξύ τους για πτυχές που σχετίζονται με την τεχνητή νοημοσύνη, οι οποίες μπορεί να έχουν σημαντικές θετικές ή αρνητικές επιπτώσεις στην άσκηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στη λειτουργία της δημοκρατίας και στην τήρηση του κράτους δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων και των επιπτώσεων που έχουν προκύψει σε ερευνητικά πλαίσια και σε σχέση με τον ιδιωτικό τομέα. Τα μέρη ενθαρρύνονται να συμπεριλαμβάνουν, κατά περίπτωση, ενδιαφερόμενα μέρη και

κράτη που δεν είναι συμβαλλόμενα μέρη της παρούσας σύμβασης στις εν λόγω ανταλλαγές πληροφοριών.

3) Τα μέρη ενθαρρύνονται να ενισχύσουν τη συνεργασία, μεταξύ άλλων με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, κατά περίπτωση, για την πρόληψη και τον μετριασμό των κινδύνων και των δυσμενών επιπτώσεων στα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου στο πλαίσιο δραστηριοτήτων εντός του κύκλου ζωής συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης.

Άρθρο 26 — Αποτελεσματικοί μηχανισμοί εποπτείας

1) Κάθε μέρος θεσπίζει ή ορίζει έναν ή περισσότερους αποτελεσματικούς μηχανισμούς για την εποπτεία της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρούσα σύμβαση.

2) Κάθε μέρος διασφαλίζει ότι οι εν λόγω μηχανισμοί ασκούν τα καθήκοντά τους με ανεξαρτησία και αμεροληψία και ότι διαθέτουν τις εξουσίες, την εμπειρογνωσία και τους πόρους που απαιτούνται για την αποτελεσματική εκπλήρωση των οικείων καθηκόντων εποπτείας της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρούσα σύμβαση, όπως εφαρμόζονται από τα μέρη.

3) Σε περίπτωση που ένα μέρος έχει προβλέψει περισσότερους από έναν τέτοιους μηχανισμούς, λαμβάνει μέτρα, όπου είναι εφικτό, για να διευκολύνει την αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ τους.

4) Σε περίπτωση που ένα μέρος έχει προβλέψει μηχανισμούς διαφορετικούς από τις υφιστάμενες δομές ανθρωπίνων δικαιωμάτων, λαμβάνει μέτρα, όπου είναι εφικτό, για την προώθηση της αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ των μηχανισμών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και των υφιστάμενων εσωτερικών δομών για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Κεφάλαιο VIII — Τελικές διατάξεις

Άρθρο 27 — Αποτελέσματα της σύμβασης

1) Εάν δύο ή περισσότερα συμβαλλόμενα μέρη έχουν ήδη συνάψει συμφωνία ή συνθήκη για τα θέματα που διέπονται από την παρούσα σύμβαση ή έχουν κατ' άλλο τρόπο συνάψει σχέσεις επί των θεμάτων αυτών, έχουν επίσης το δικαίωμα να εφαρμόζουν την εν λόγω συμφωνία ή συνθήκη ή να ρυθμίζουν αναλόγως τις σχέσεις αυτές, με την προϋπόθεση ότι το πράττουν κατά τρόπο που δεν αντιβαίνει στο αντικείμενο και τον σκοπό της παρούσας σύμβασης.

2) Τα μέρη που είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζουν, στις αμοιβαίες σχέσεις τους, τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που διέπουν τα θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας σύμβασης με την επιφύλαξη του αντικειμένου και του σκοπού της παρούσας σύμβασης, καθώς και με την επιφύλαξη της πλήρους εφαρμογής της ως προς τα άλλα μέρη. Το ίδιο ισχύει και για τα άλλα μέρη στον βαθμό που δεσμεύονται από τους εν λόγω κανόνες.

Άρθρο 28 — Τροποποιήσεις

1) Τροποποιήσεις της παρούσας σύμβασης μπορούν να προταθούν από οποιοδήποτε μέρος, την Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης ή τη διάσκεψη των μερών.

2) Κάθε πρόταση για τροποποίηση γνωστοποιείται από τον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης στα μέρη.

3) Κάθε τροποποίηση που προτείνεται από μέρος ή την Επιτροπή Υπουργών γνωστοποιείται στη διάσκεψη των μερών, η οποία υποβάλλει στην Επιτροπή Υπουργών τη γνώμη της σχετικά με την προτεινόμενη τροποποίηση.

4) Η Επιτροπή Υπουργών εξετάζει την προτεινόμενη τροποποίηση και τη γνώμη που υποβάλλει η διάσκεψη των μερών και μπορεί να εγκρίνει την τροποποίηση.

5) Το κείμενο κάθε τροποποίησης που εγκρίνεται από την Επιτροπή Υπουργών σύμφωνα με την παράγραφο 4 διαβιβάζεται στα μέρη προς αποδοχή.

6) Κάθε τροποποίηση που εγκρίνεται σύμφωνα με την παράγραφο 4 αρχίζει να ισχύει την τριακοστή ημέρα αφότου όλα τα μέρη ειδοποιήσουν τον γενικό γραμματέα ότι την έχουν αποδεχθεί.

Άρθρο 29 — Επίλυση διαφορών

Σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ των μερών όσον αφορά την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας σύμβασης, τα εν λόγω μέρη επιδιώκουν την επίλυση της διαφοράς μέσω διαπραγματεύσεων ή με οποιοδήποτε άλλο ειρηνικό μέσο της επιλογής τους, μεταξύ άλλων μέσω της διάσκεψης των μερών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 23 παράγραφος 2 στοιχείο ε).

Άρθρο 30 – Υπογραφή και έναρξη ισχύος

1) Η παρούσα σύμβαση είναι ανοικτή προς υπογραφή από τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, τα τρίτα κράτη που συμμετείχαν στην κατάρτισή της και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2) Η παρούσα σύμβαση υπόκειται σε κύρωση, αποδοχή ή έγκριση. Οι πράξεις κύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης κατατίθενται στον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

3) Η παρούσα σύμβαση αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται της εκπνοής τρίμηνης περιόδου από την ημερομηνία κατά την οποία πέντε υπογράφοντες, συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον τριών κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης, θα έχουν εκφράσει τη συναίνεσή τους να δεσμευθούν από την παρούσα σύμβαση, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2.

4) Για κάθε υπογράφοντα που εκφράζει στη συνέχεια τη συναίνεσή του να δεσμευθεί από την παρούσα σύμβαση, αυτή αρχίζει να ισχύει την πρώτη μέρα του μήνα που έπεται της εκπνοής τρίμηνης περιόδου από την ημερομηνία κατάθεσης της πράξης κύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης.

Άρθρο 31 — Προσχώρηση

1) Μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας σύμβασης, η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, αφού διαβουλευθεί με τα μέρη της παρούσας σύμβασης και αφού λάβει την ομόφωνη συναίνεσή τους, μπορεί να καλέσει οποιοδήποτε κράτος που δεν είναι μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης και δεν συμμετείχε στην εκπόνηση της παρούσας σύμβασης να προσχωρήσει στην παρούσα σύμβαση με απόφαση που λαμβάνεται με την πλειοψηφία που προβλέπεται στο άρθρο 20 στοιχείο δ) του καταστατικού του Συμβουλίου της Ευρώπης και με ομόφωνη

ψηφοφορία των εκπροσώπων των μερών που δικαιούνται να μετέχουν στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Υπουργών.

2) Για κάθε κράτος που προσχωρεί, η παρούσα σύμβαση αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται της εκπνοής τρίμηνης περιόδου από την ημερομηνία κατάθεσης της πράξης προσχώρησης στον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Άρθρο 32 — Εδαφική εφαρμογή

1) Κάθε κράτος ή η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί, τη στιγμή της υπογραφής ή της κατάθεσης της πράξης κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, να ορίσει το έδαφος ή τα εδάφη στα οποία θα εφαρμόζεται η παρούσα σύμβαση.

2) Κάθε μέρος μπορεί, σε μεταγενέστερο χρόνο και με δήλωση απευθυνόμενη στον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να επεκτείνει την εφαρμογή της παρούσας σύμβασης σε οποιοδήποτε άλλο έδαφος οριζόμενο στη δήλωση. Όσον αφορά ένα τέτοιο έδαφος, η παρούσα σύμβαση αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται της εκπνοής τρίμηνης περιόδου από την ημερομηνία παραλαβής της δήλωσης από τον γενικό γραμματέα.

3) Κάθε δήλωση που υποβάλλεται σύμφωνα με τις δύο προηγούμενες παραγράφους μπορεί, όσον αφορά οποιοδήποτε έδαφος αναφέρεται στην εν λόγω δήλωση, να ανακληθεί μέσω ειδοποίησης απευθυνόμενης στον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η ανάκληση αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται της εκπνοής τρίμηνης περιόδου από την ημερομηνία παραλαβής της ειδοποίησης από τον γενικό γραμματέα.

Άρθρο 33 — Ομοσπονδιακή ρήτρα

1) Ένα ομόσπονδο κράτος μπορεί να επιφυλαχθεί να αναλάβει υποχρεώσεις βάσει της παρούσας σύμβασης σύμφωνα με τις θεμελιώδεις αρχές που διέπουν τη σχέση μεταξύ της κεντρικής κυβέρνησής του και των συστατικών πολιτειών ή άλλων παρόμοιων εδαφικών ενοτήτων του, με την προϋπόθεση ότι η παρούσα σύμβαση ισχύει για την κεντρική κυβέρνηση του ομόσπονδου κράτους.

2) Όσον αφορά τις διατάξεις της παρούσας σύμβασης, η εφαρμογή των οποίων υπόκειται στη δικαιοδοσία των συστατικών πολιτειών ή άλλων παρόμοιων εδαφικών ενοτήτων που δεν υποχρεούνται από το συνταγματικό καθεστώς της ομοσπονδίας να λάβουν νομοθετικά μέτρα, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές αυτών των πολιτειών σχετικά με τις εν λόγω διατάξεις, εκφράζοντας θετική γνώμη και τις παροτρύνει να λάβουν κατάλληλα μέτρα για τη θέση τους σε ισχύ.

Άρθρο 34 — Επιφυλάξεις

1) Με γραπτή γνωστοποίηση απευθυνόμενη στον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, κάθε κράτος δύναται, κατά τη στιγμή της υπογραφής ή της κατάθεσης της πράξης κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, να δηλώσει ότι κάνει χρήση της επιφύλαξης ή των επιφυλάξεων που προβλέπονται στο άρθρο 33 παράγραφος 1.

2) Καμία άλλη επιφύλαξη δεν μπορεί να διατυπωθεί όσον αφορά την παρούσα σύμβαση.

Άρθρο 35 — Καταγγελία

1) Κάθε μέρος δύναται, ανά πάσα χρονική στιγμή, να καταγγείλει την παρούσα σύμβαση απευθύνοντας σχετική γνωστοποίηση στον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

2) Η καταγγελία αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται της εκπνοής τρίμηνης περιόδου από την ημερομηνία παραλαβής της γνωστοποίησης από τον γενικό γραμματέα.

Άρθρο 36 — Γνωστοποίηση

Ο γενικός γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης γνωστοποιεί στα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, στα τρίτα κράτη που συμμετείχαν στην κατάρτιση της παρούσας σύμβασης, στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε κάθε υπογράφοντα, σε κάθε συμβαλλόμενο κράτος, σε κάθε συμβαλλόμενο μέρος και σε κάθε κράτος το οποίο έχει προσκληθεί να προσχωρήσει στην παρούσα σύμβαση:

α) κάθε υπογραφή·

β) κάθε κατάθεση πράξης κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης·

γ) κάθε ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 30 παράγραφοι 3 και 4 και το άρθρο 31 παράγραφος 2·

δ) κάθε τροποποίηση που εγκρίνεται σύμφωνα με το άρθρο 28 και την ημερομηνία έναρξης ισχύος της εν λόγω τροποποίησης·

ε) κάθε δήλωση που υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β)·

στ) κάθε επιφύλαξη και ανάκληση επιφύλαξης που διατυπώνεται σύμφωνα με το άρθρο 34·

ζ) κάθε καταγγελία που υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 35·

η) κάθε άλλη πράξη, δήλωση, γνωστοποίηση ή κοινοποίηση που άπτεται της παρούσας σύμβασης.

Σε πίστωση των ανωτέρω, οι υπογράφοντες, όντας νόμιμα εξουσιοδοτημένοι γι' αυτό, υπέγραψαν την παρούσα σύμβαση.

Συντάχθηκε στ... [τόπος], την ... ημέρα του [μήνας] του 202[4], στην αγγλική και γαλλική γλώσσα, με αμφότερα τα κείμενα να είναι εξίσου αυθεντικά, σε ένα και μόνο αντίγραφο το οποίο θα κατατεθεί στο αρχείο του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο γενικός γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης διαβιβάζει επικυρωμένο αντίγραφο σε κάθε κράτος μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης, στα τρίτα κράτη που συμμετείχαν στην κατάρτιση της παρούσας σύμβασης, στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και σε κάθε κράτος το οποίο έχει προσκληθεί να προσχωρήσει στην παρούσα σύμβαση.